SWEDISH MUSICAL LEVANDE MUSIKARV HERITAGE

WILHELM PETERSON-BERGER

1867–1942

Fyra danspoem

för piano

Four Dance Poems

for piano

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 924–927/Edition nos 924–927
2015
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-197-9

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Fyra danspoem.

1.

Till föredansarne.

Hän öfver fälten, du fröjdlystna skara
dansa med blommor i händer och hår!
Du väntar på våren, du söker hans spår?
De hittas af icke-sökare bara.
Bed yran till gäst, låt suckarna fara!
När allvaret leker, då först är det vår.

Wilh. Peterson-Berger.

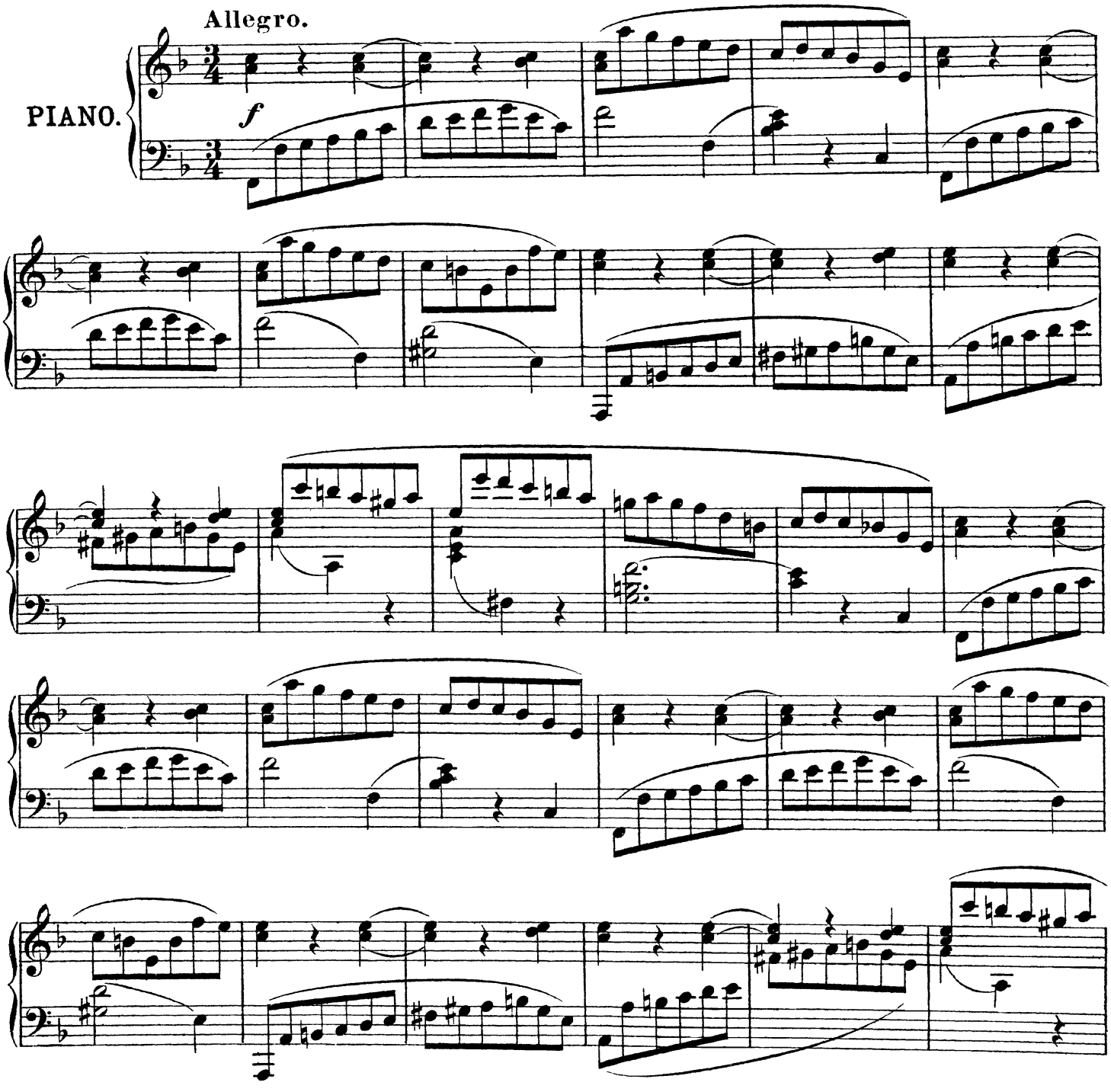

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2015. Public domain. www.levandemusikarv.se

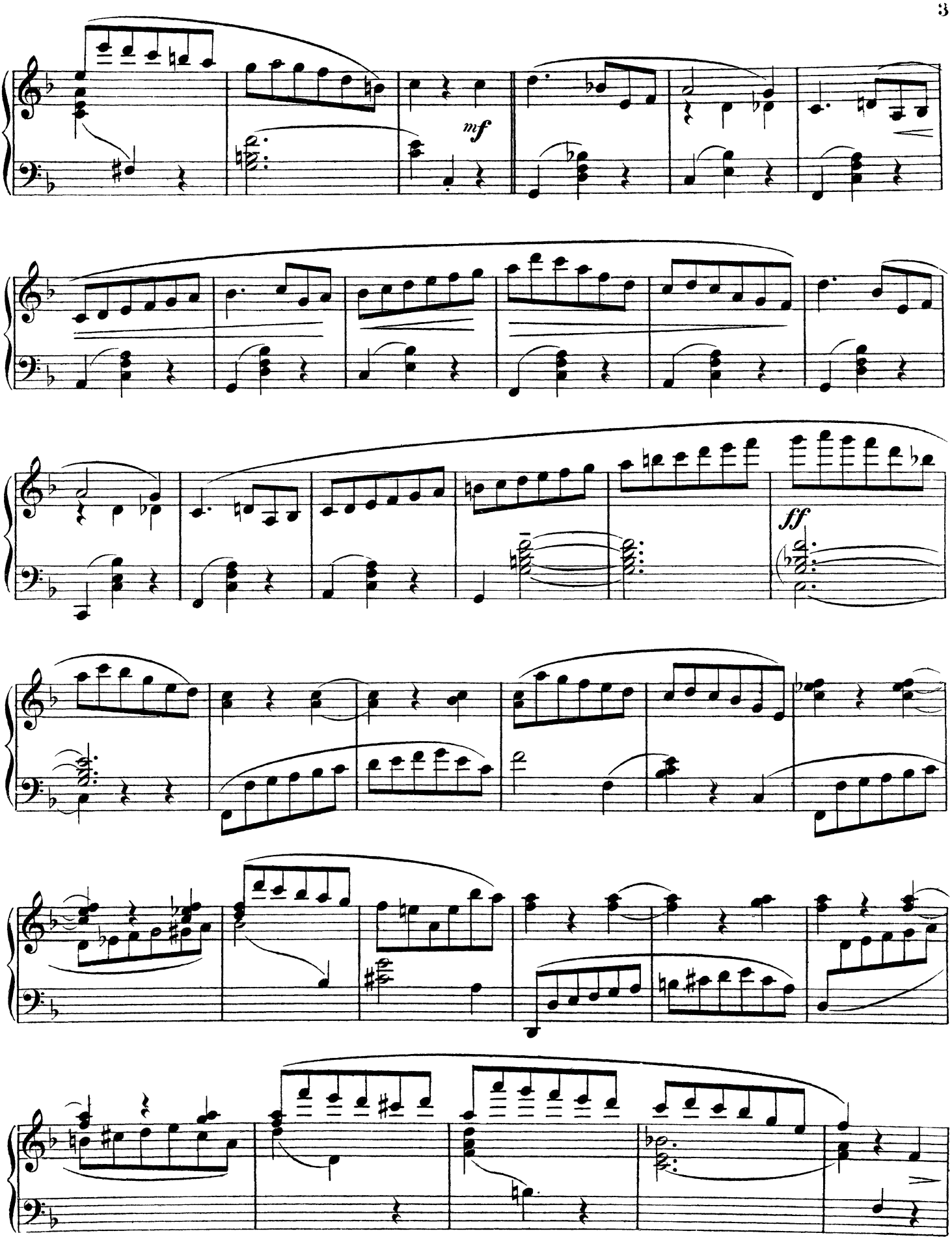
mf
ff

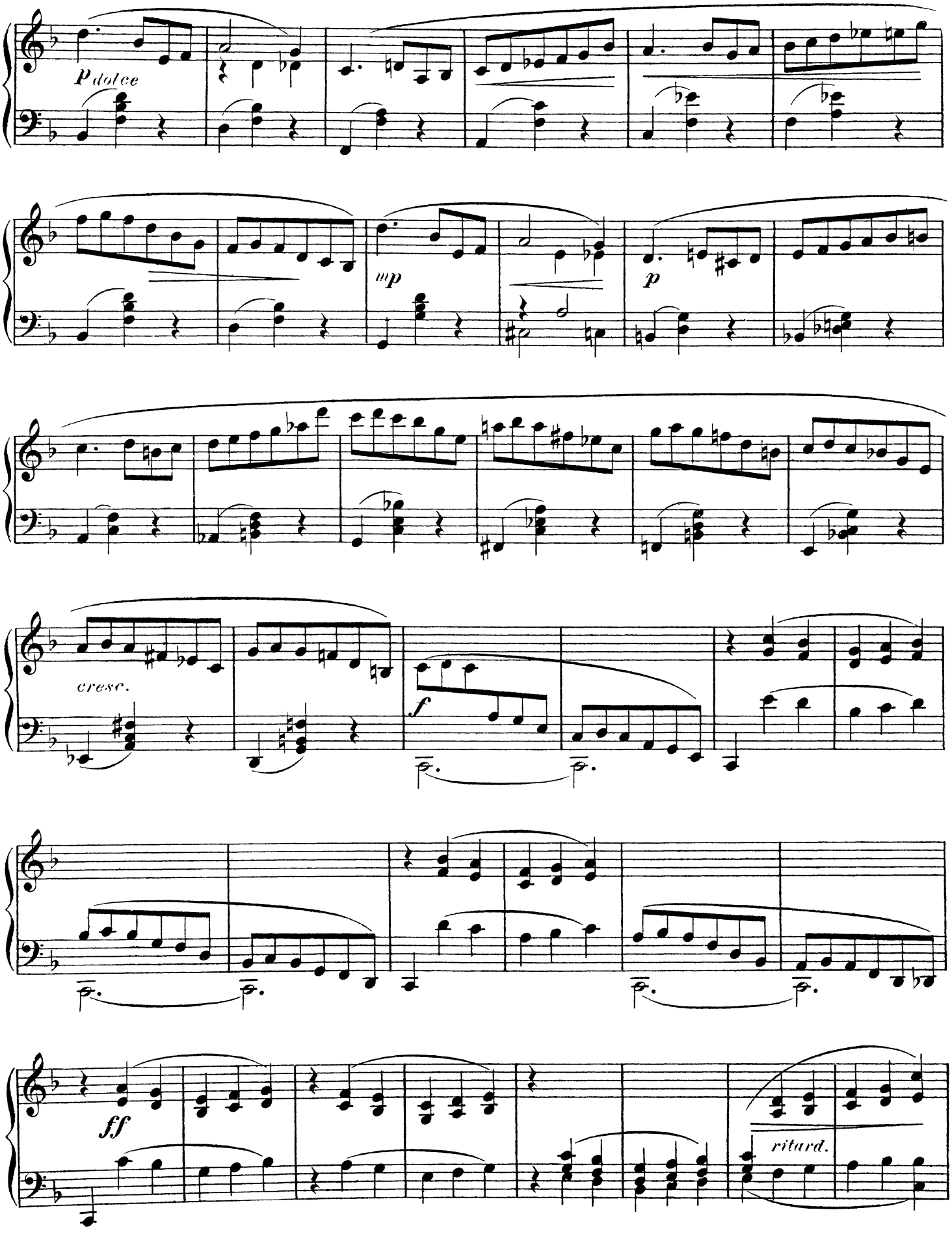
p dolce
mp
p
cresc.
f
ff
ritard.

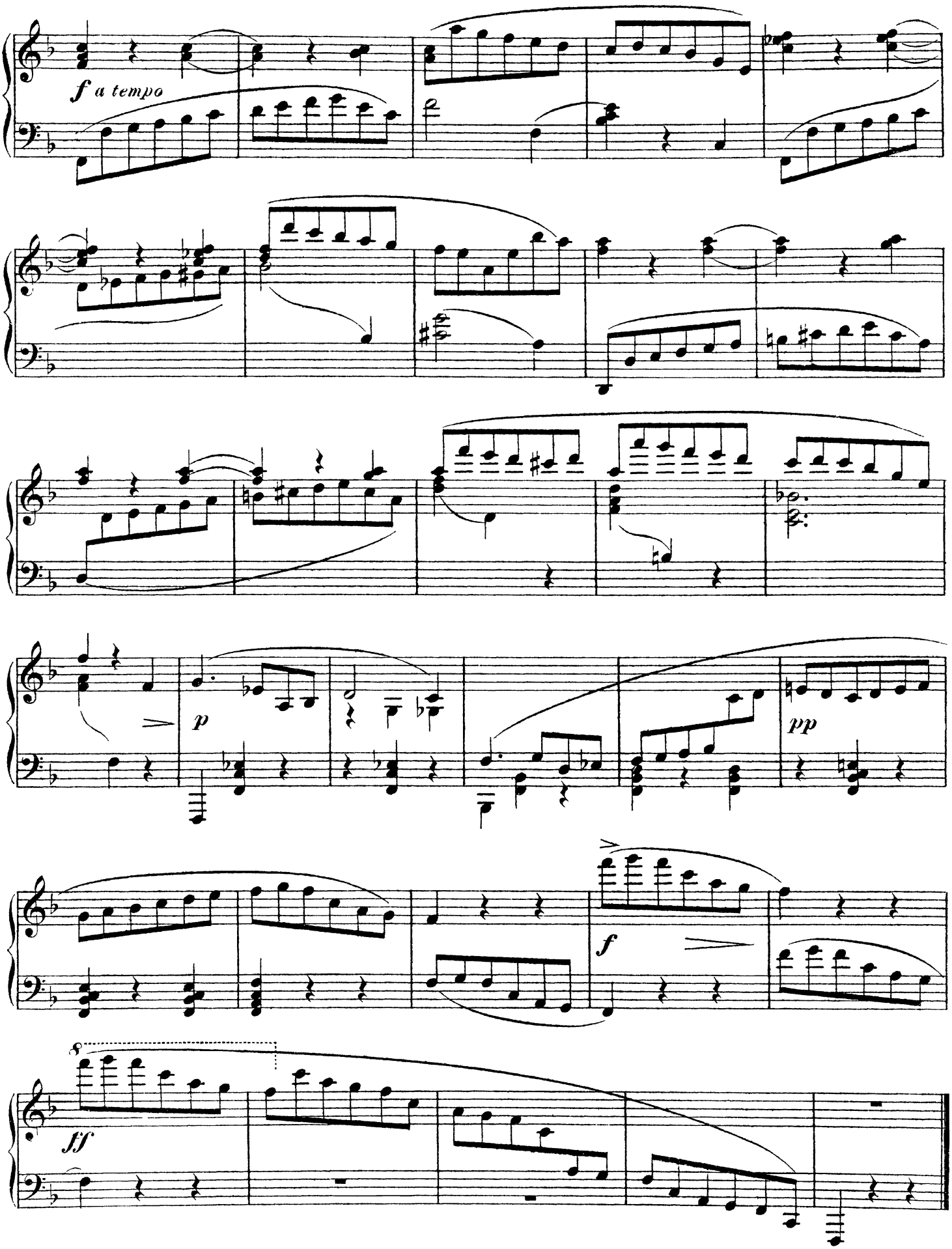
f a tempo
p
pp
f
8
ff

2.

Sommardrömmar.

Genom kastanjekronors gröna galler
en dämpad solglans öfver gräset faller,
där uti löfvens skygd den gyllne svärmen
af alfer dansar tyst i sommarvärmen.

- - - - - -

De alferna, de äro mina drömmar.
I deras skira hull mitt hjertblod strömmar.

Wilh. Peterson-Berger.

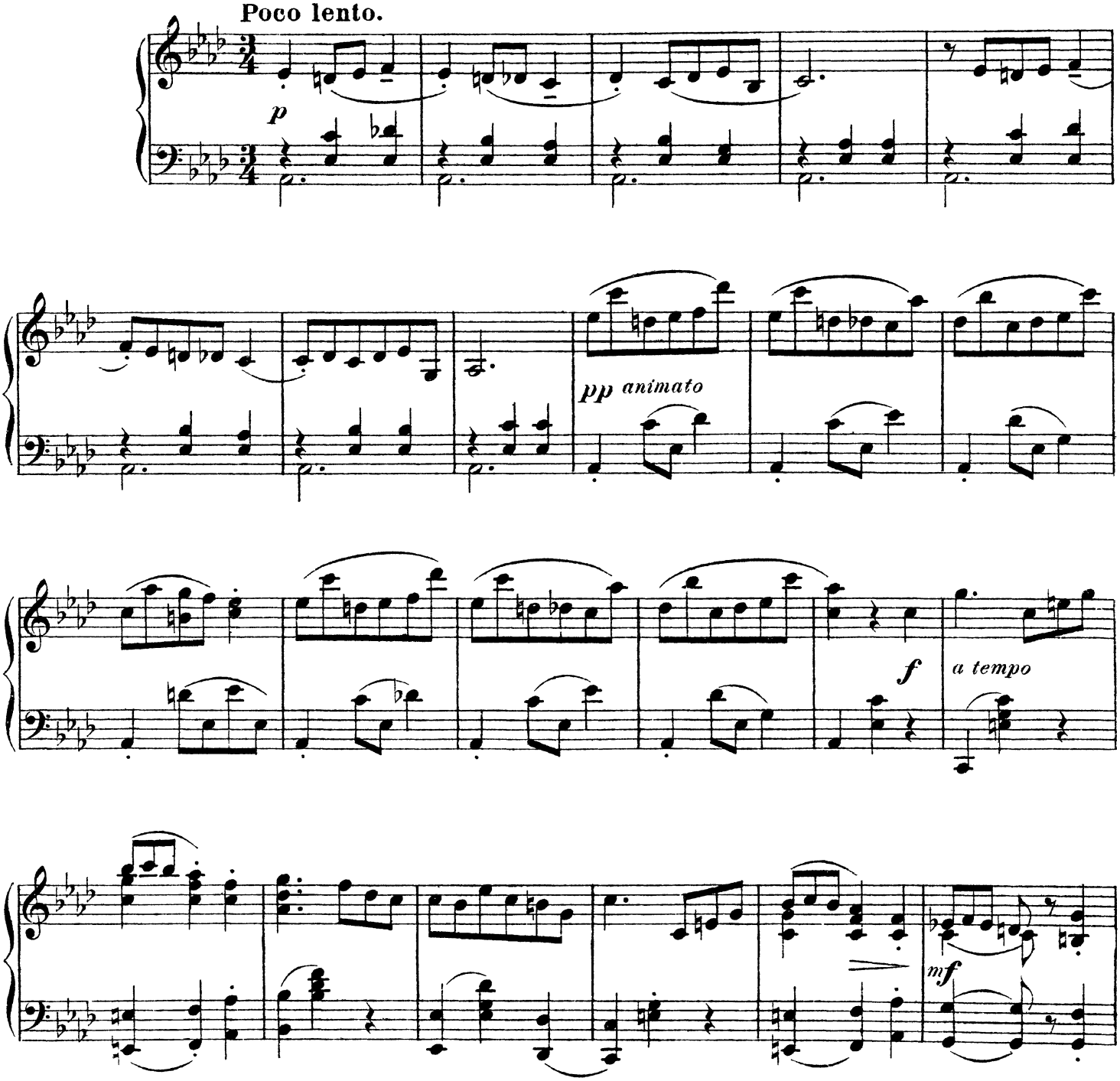

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2015. Public domain. www.levandemusikarv.se

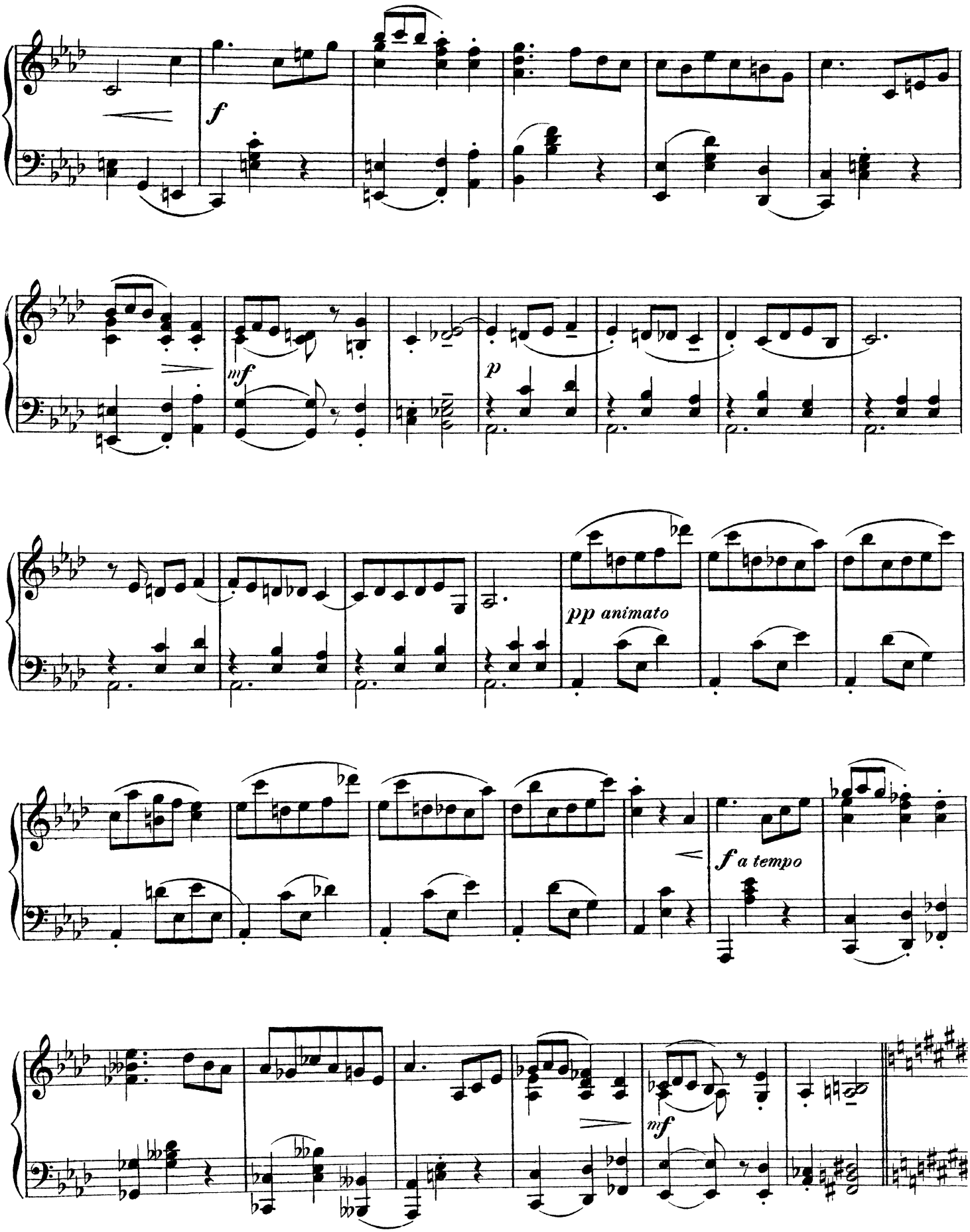
f
mf
p
pp animato
f a tempo
mf

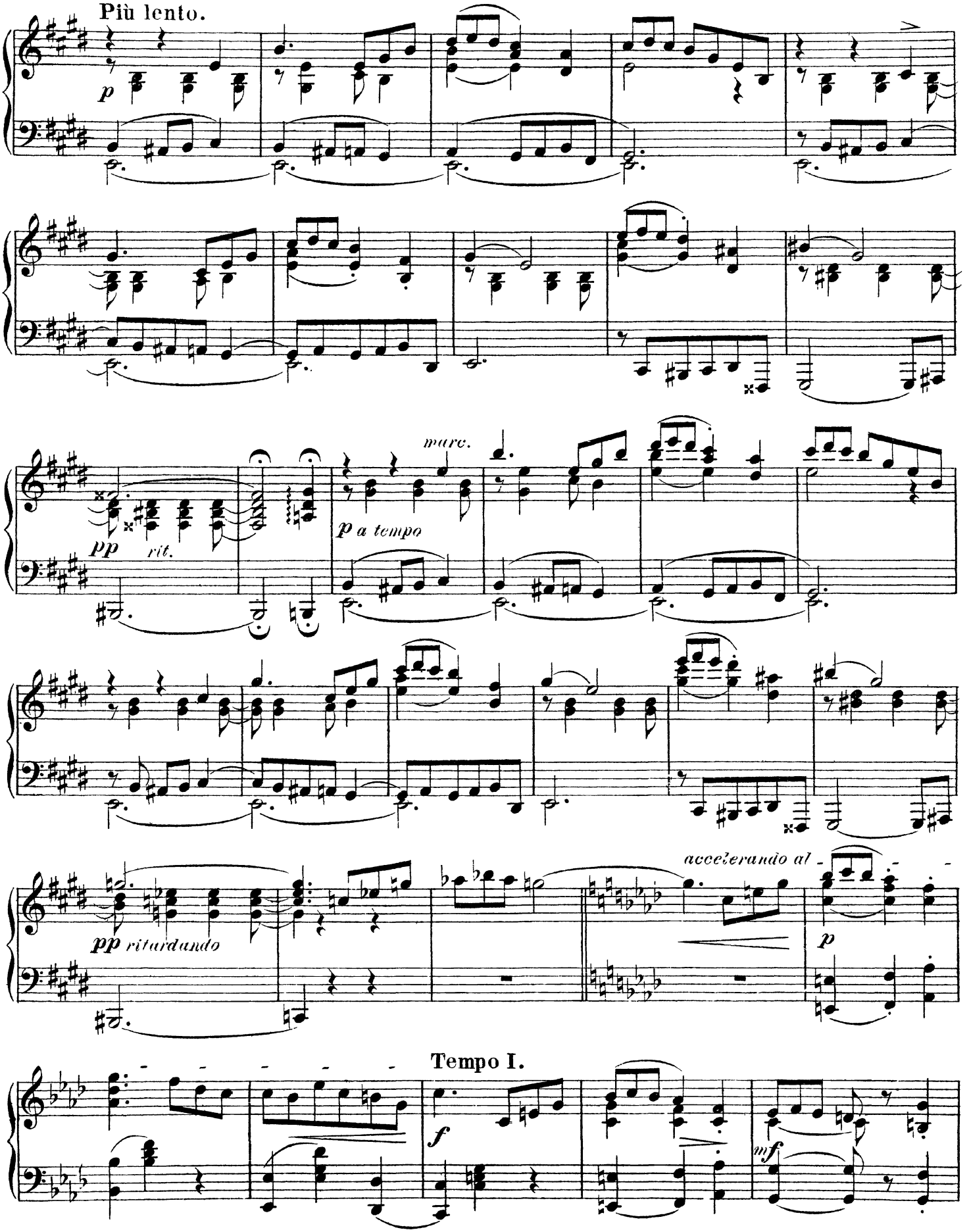
Più lento.
p
marc.
pp
rit.
p a tempo
pp ritardando
accelerando al
p
Tempo I.
f
mf

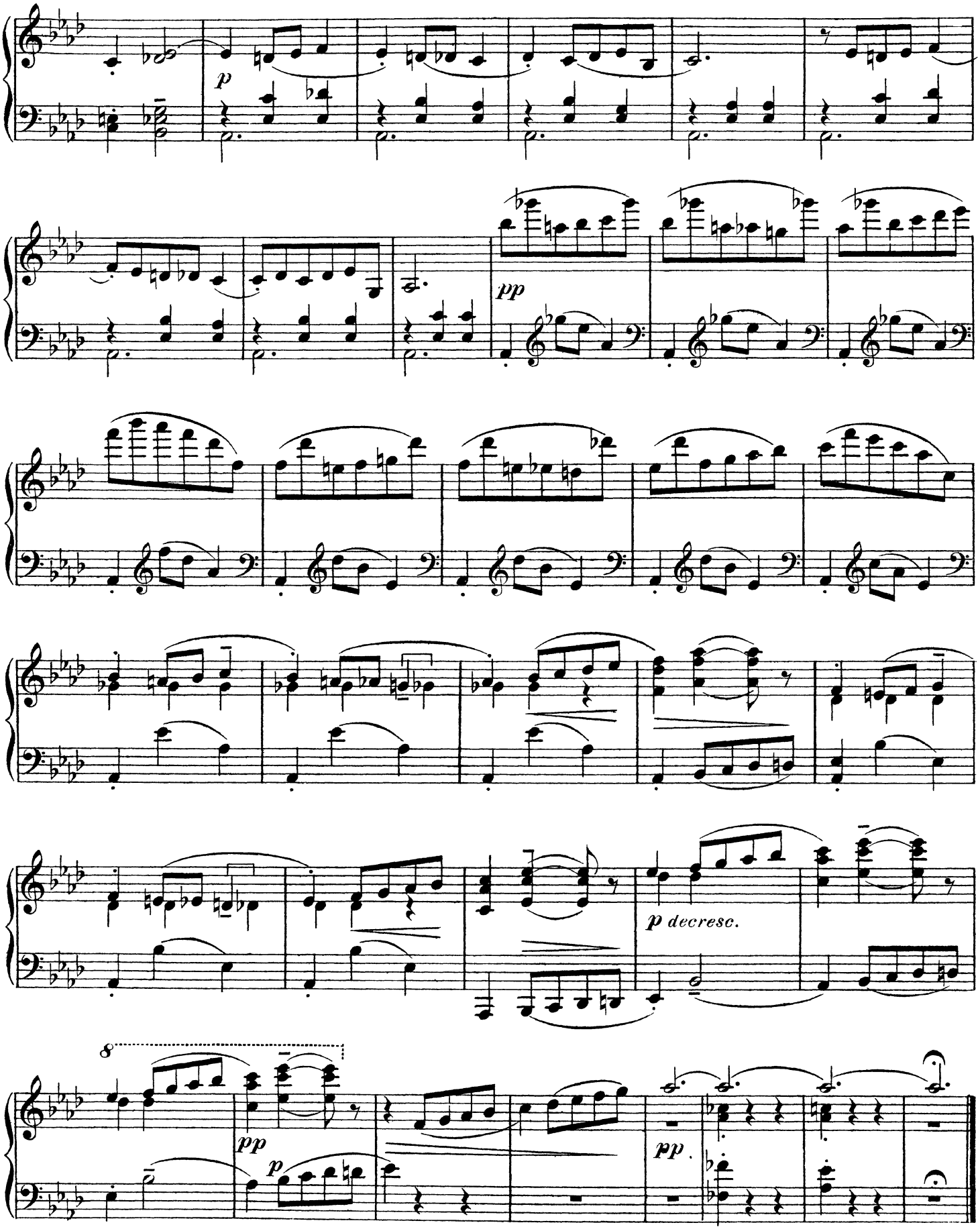
p
pp
p decresc.
8
pp
p
pp

3.

Morgonbris.

Som en klarblå dröm
morgonen skälfver
i strålande stillhet
blott half-väckt än.
Då brusar ett under
fram genom rymden:
vattnen krusas
och lundarna sjunga.
Då brusar ett under
igenom min själ:
bröstet vidgas
och läpparna sjunga.
Hvad är du? Hvad vill du? Hvad kommer du från?
Du rymdernas lekfulla gåta,
och själens,
du sångväckande, bröstvidgande
ljufliga morgonbris!

Wilh. Peterson-Berger.

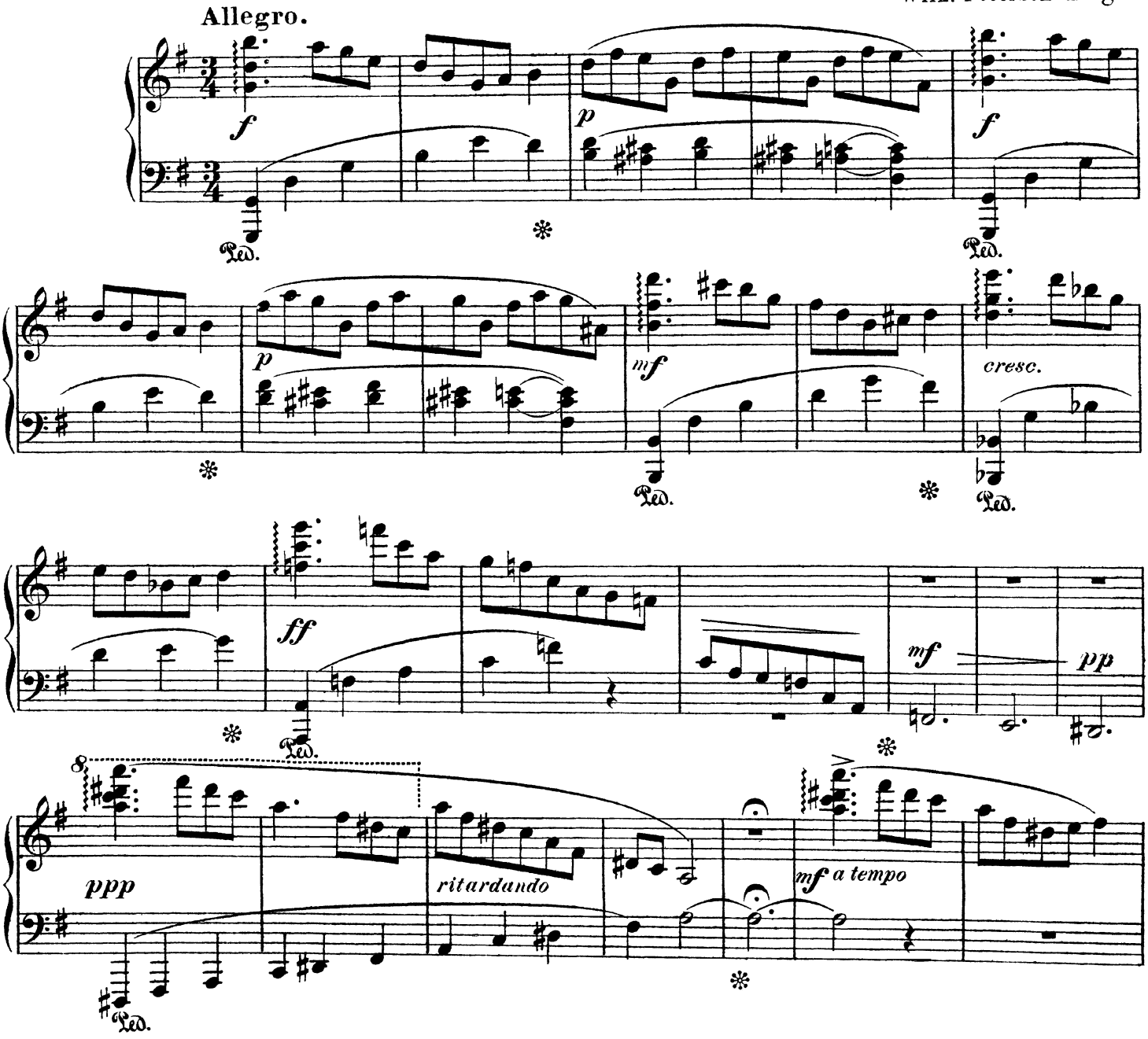

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2015. Public domain. www.levandemusikarv.se

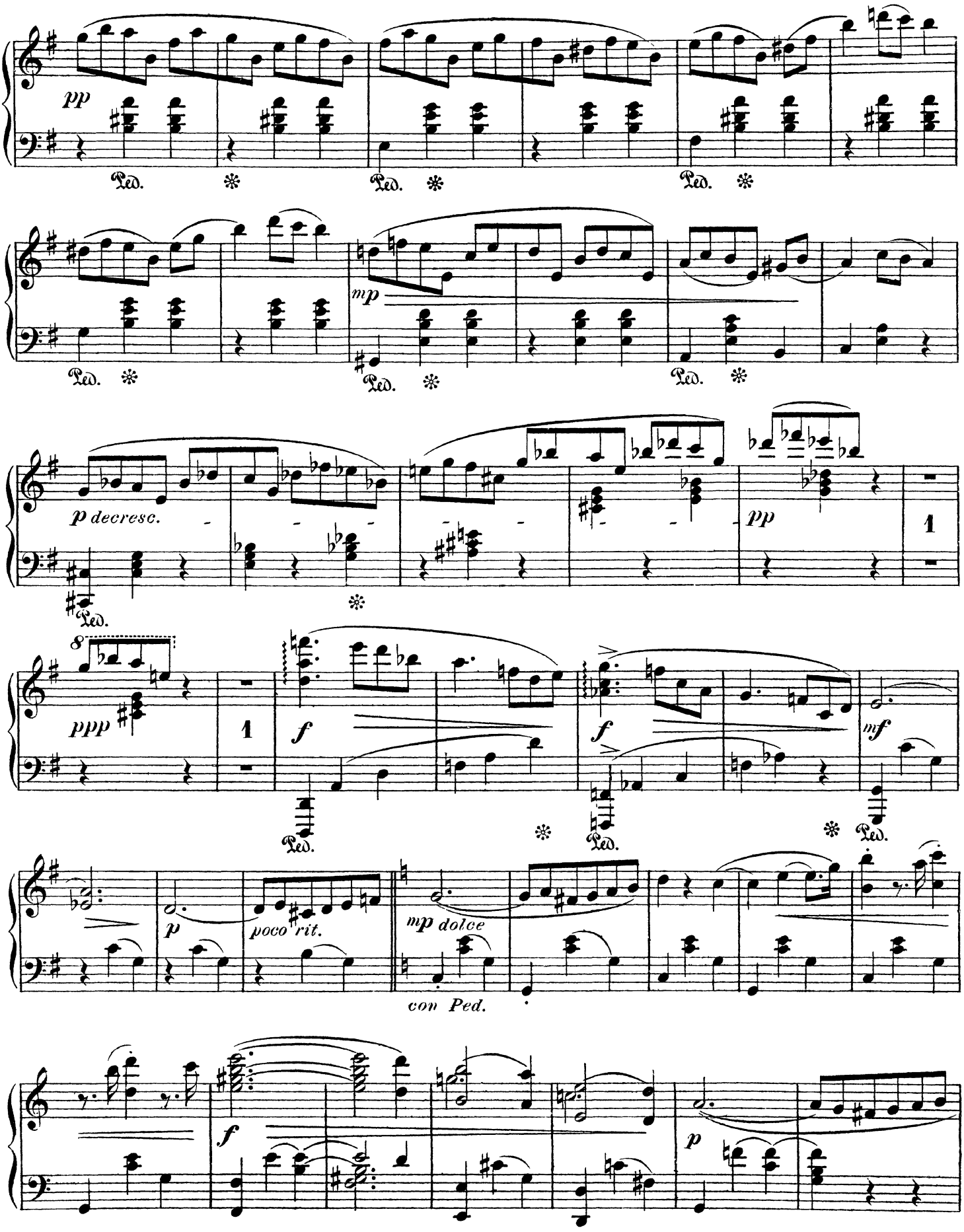
pp
Ped.
mp
p decresc.
pp
1
8
ppp
f
f
mf
p
poco rit.
mp dolce
con Ped.
f
p

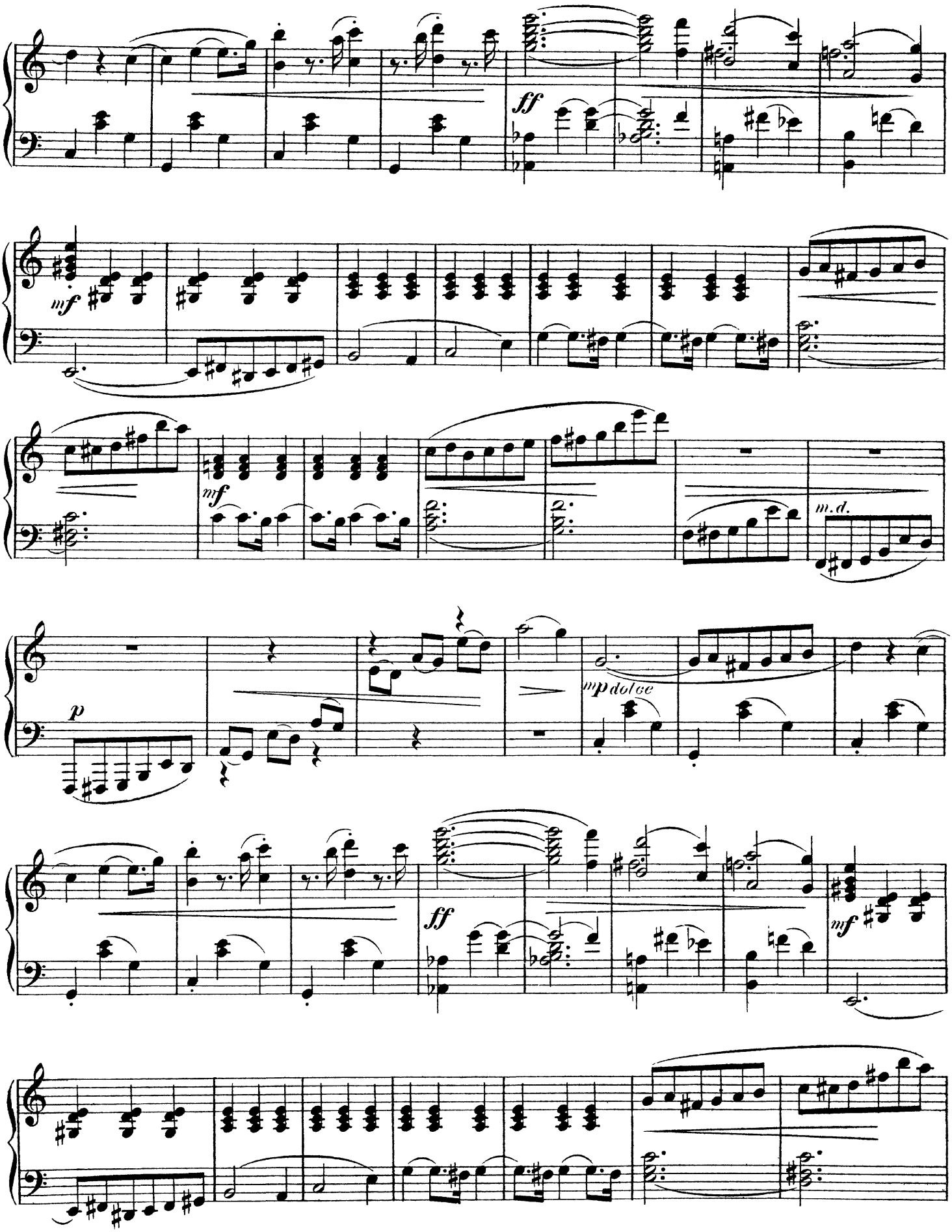
ff
mf
mf
m.d.
p
mp dolce
ff
mf

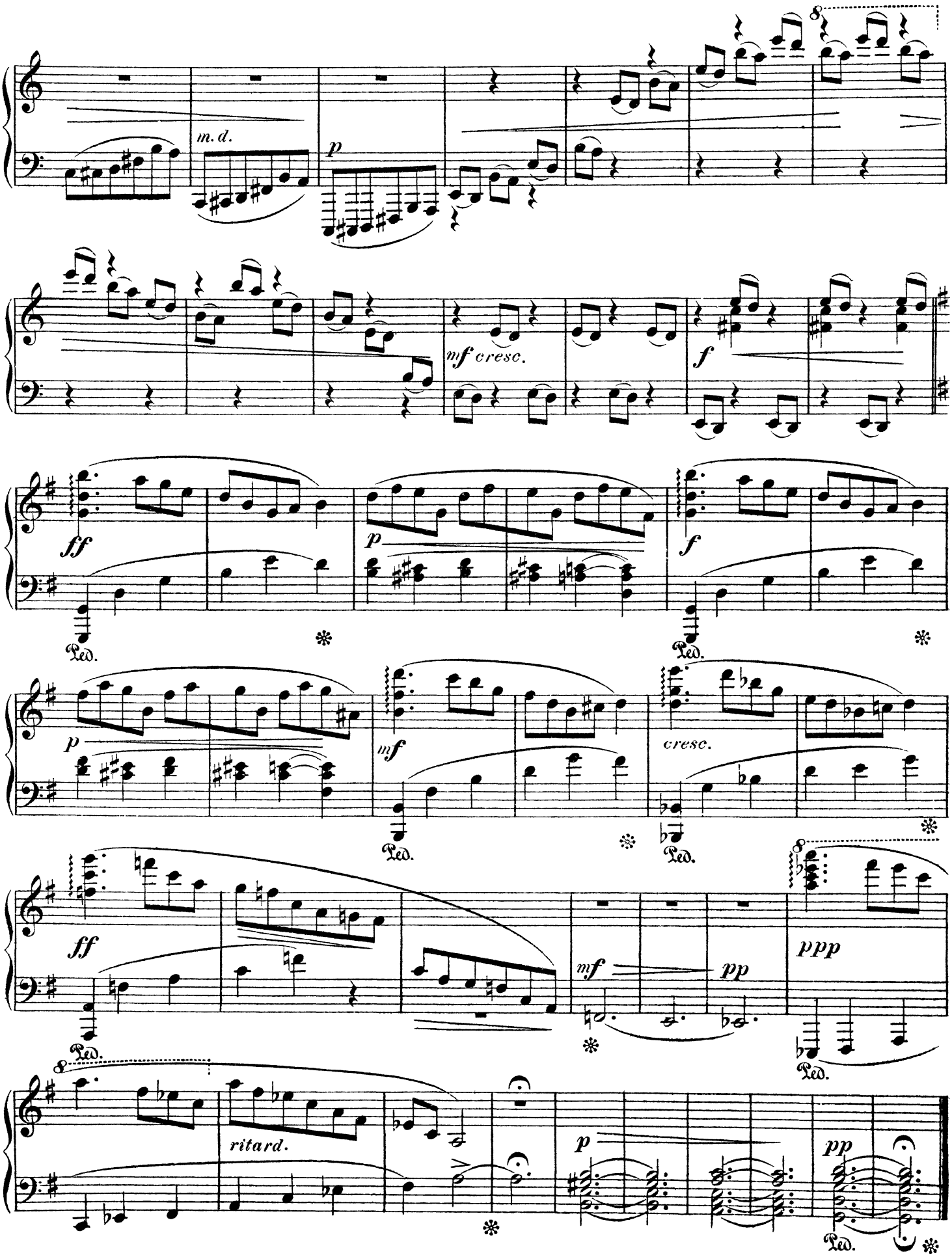
m. d.
p
mf cresc.
f
ff
p
f
Ped.
p
mf
cresc.
ff
mf
pp
ppp
ritard.
p
pp

Serenad.

På kvällens himmel rosenskyar brinna
och skuggan smyger fram till din balkong
der stolt du står, min lyras herskarinna.
och tyckes lyssna tankfull till min sång.

Din blick ser hän mot aftonrodnans läger,
där dagens tånad sakta brinner ut.
Du ler— Jag vet ej hvad ditt löje säger—
men natten kommer— och min sång är slut—

Wilh. Peterson-Berger.

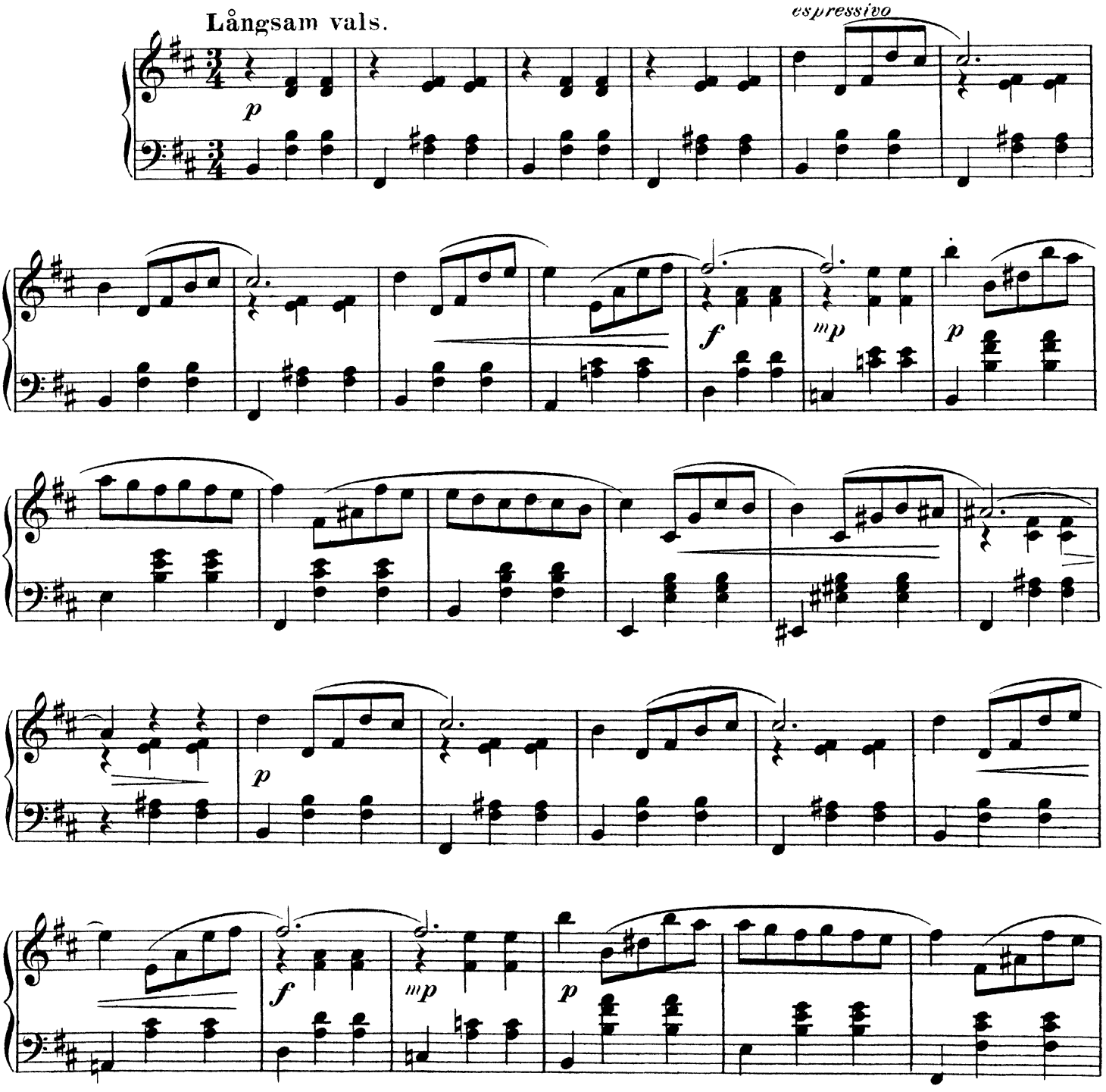

Swedish Musical Heritage, Kungl. Musikaliska akademien, Stockholm 2015. Public domain. www.levandemusikarv.se

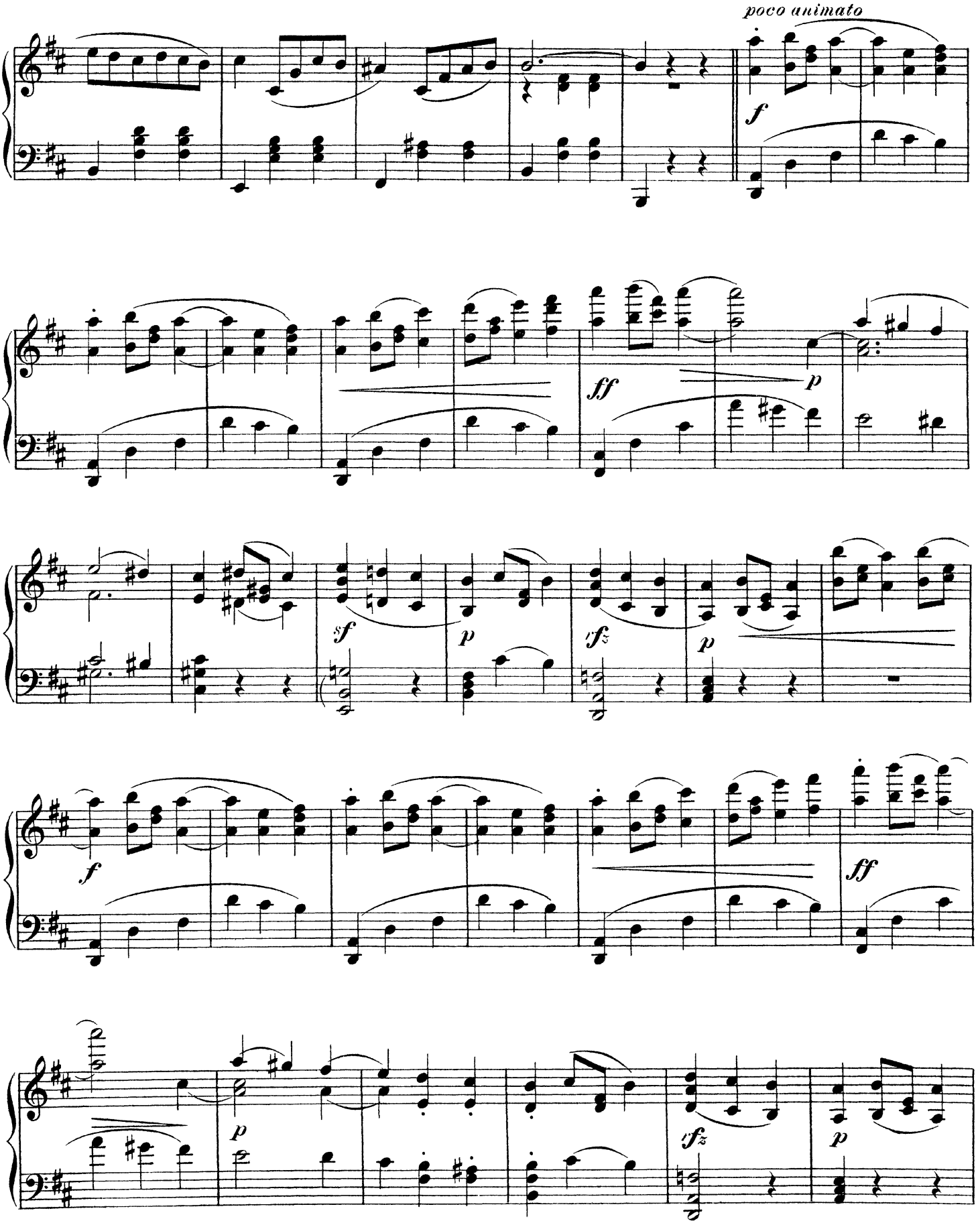
poco animato
f
ff
p
sf
p
fz
p
f
ff
p
fz
p

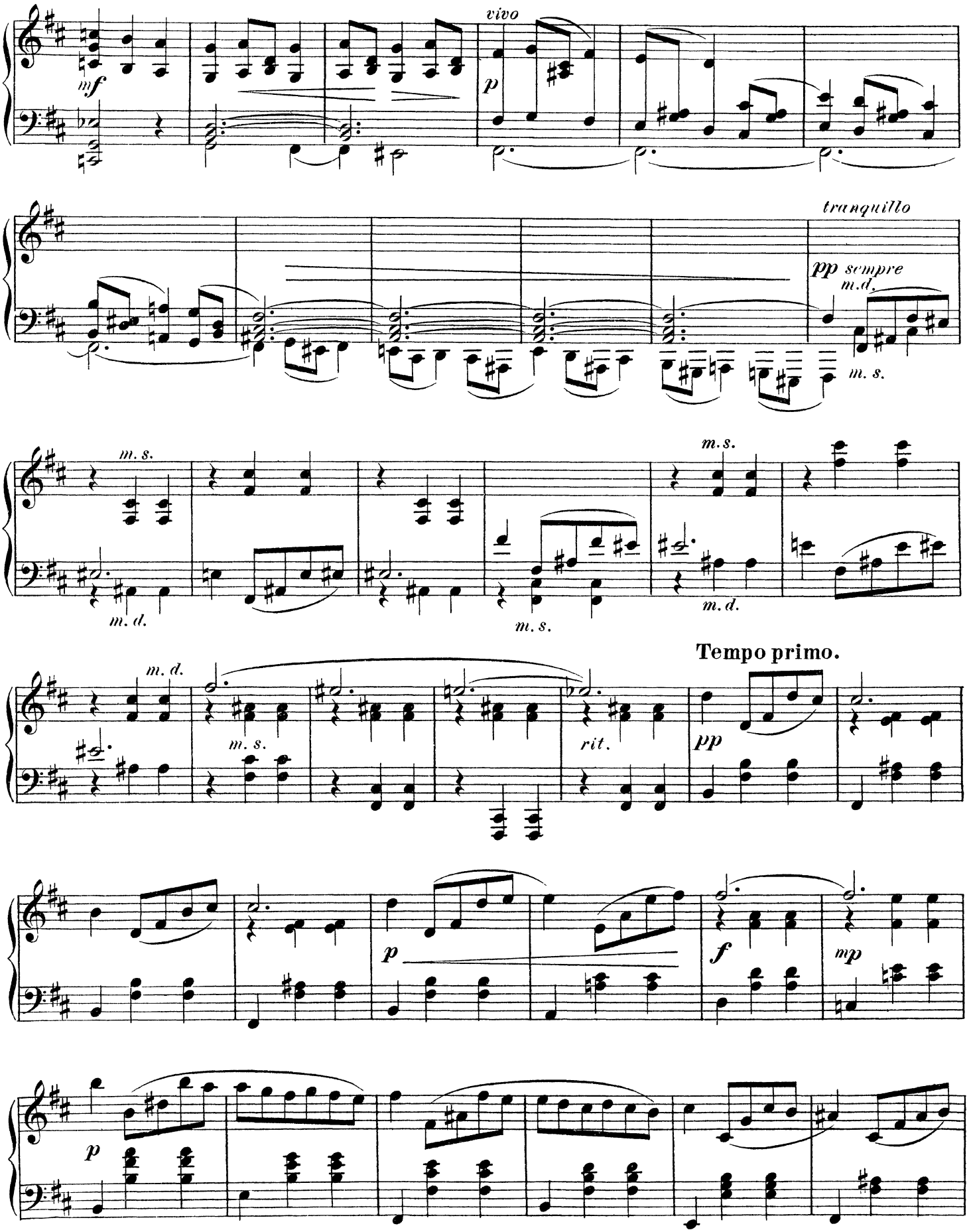
vivo
mf
p
tranquillo
pp sempre
m.d.
m.s.
m.s.
m.d.
m.s.
m.d.
m.s.
m.d.
Tempo primo.
m.d.
m.s.
rit.
pp
p
f
mp
p

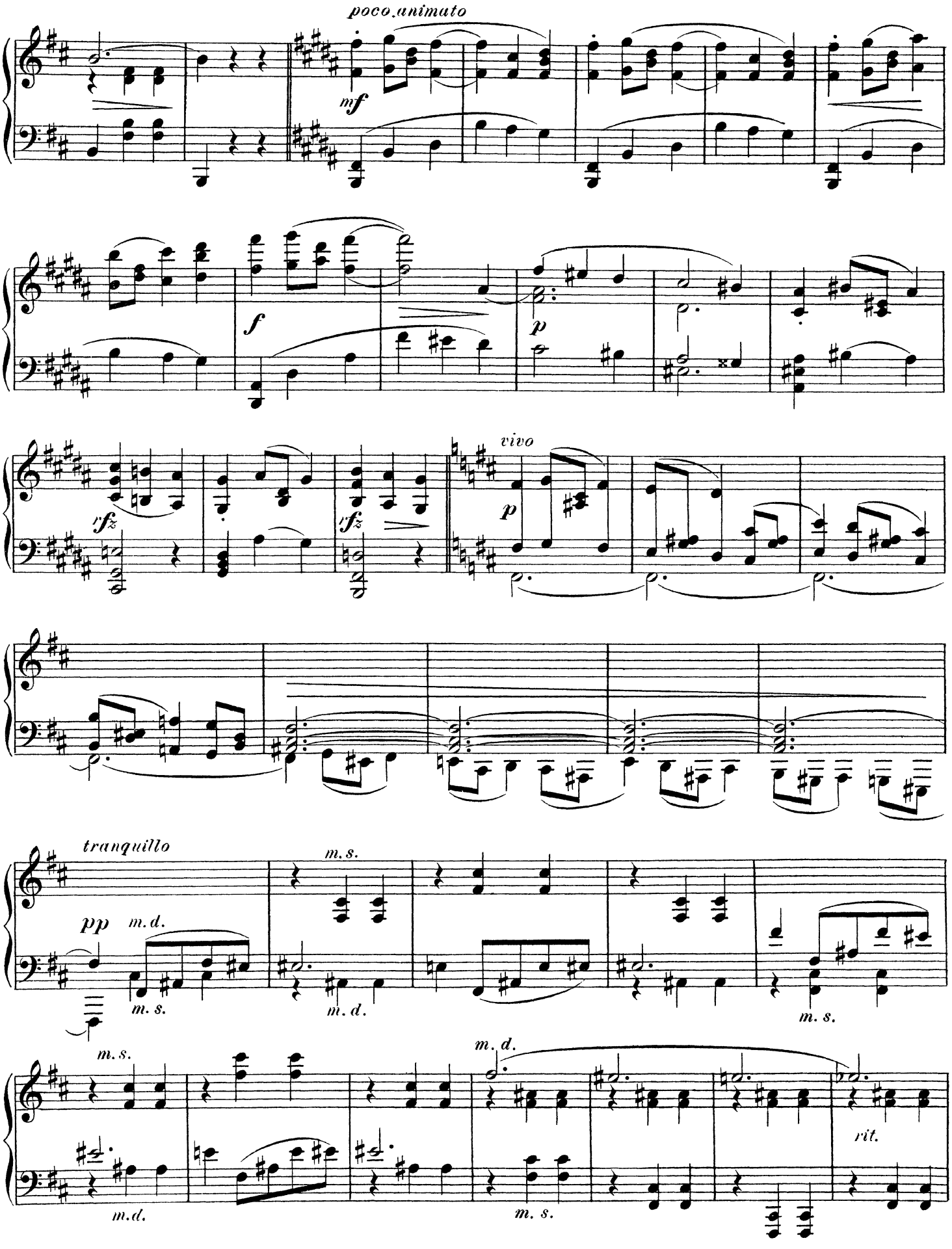
poco animato
mf
f
p
fz
fz
vivo
p
tranquillo
pp
m. d.
m. s.
m. s.
m. d.
m. s.
m. s.
m. d.
m. d.
m. s.
rit.

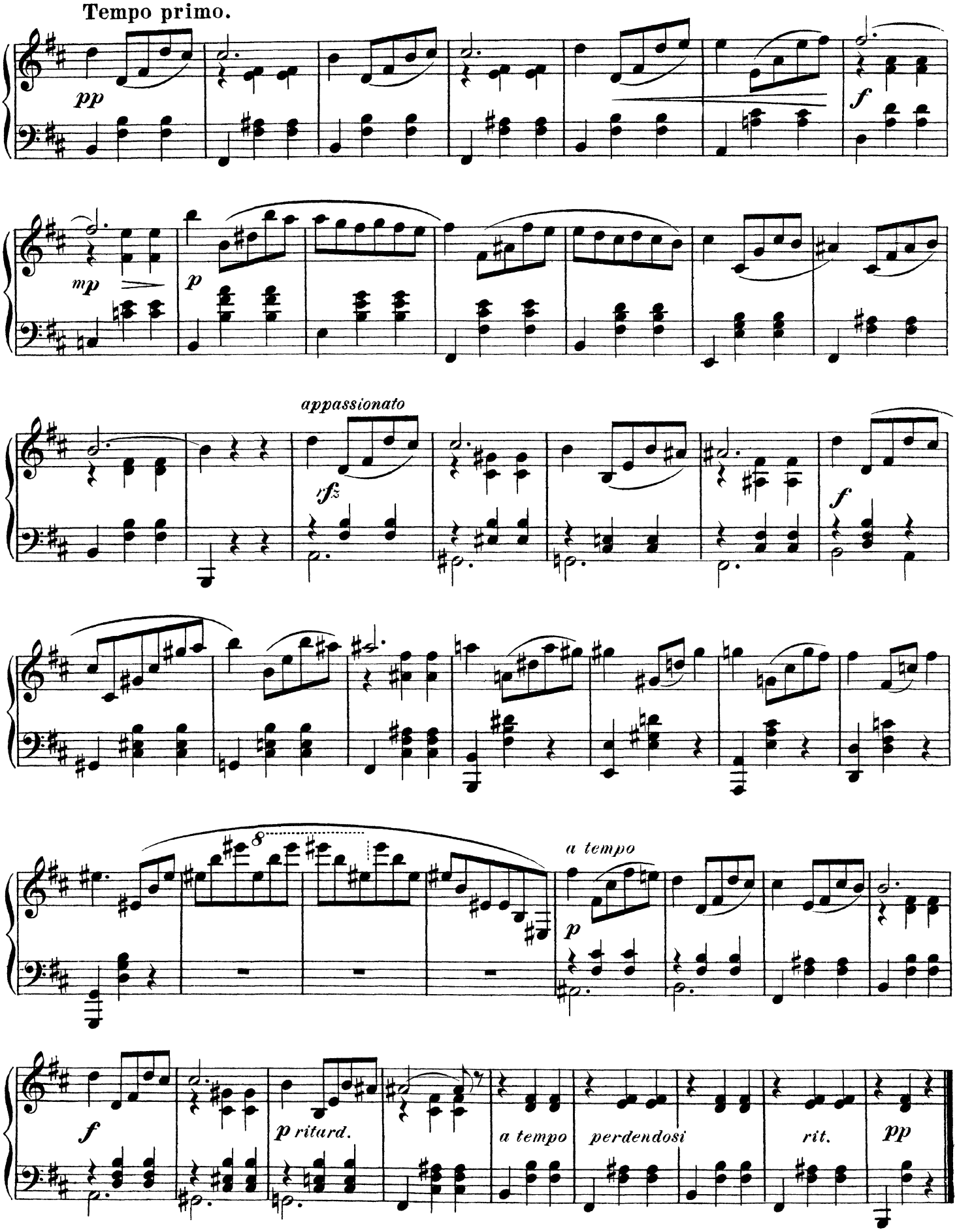
Tempo primo.
pp
f
mp
p
appassionato
fz
f
8
a tempo
p
f
p ritard.
a tempo
perdendosi
rit.
pp

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Bergers gärning är inte lätt att sammanfatta: tonsättare, musikkritiker och skriftställare, operaregissör och librettoförfattare, översättare och idealistisk filosof. Till svårigheterna bidrar också att hans gärning bildar en odelbar helhet – Peterson-Berger var en idédriven personlighet som ville verka i enlighet med sina idéer, men också föra ut dem i musik och skrift. Han var på sin tid en av landets mest omtalade musikpersoner, där hans egna musikaliska verk bidrog till hans rykte, men ändå stod efter hans engagerade musikkritik som grund till hans ryktbarhet.

Wilhelm Peterson-Berger föddes 1867 i Ullånger (mellan Härnösand och Örnsköldsvik) av föräldrar med dalsländsk härstamning. Han hade tidigt drömmen om att bli tonsättare. Peterson-Berger studerade vid Musikkonservatoriet i Stockholm 1886–89, fortsatte med studier i Dresden 1889–90. Åter i Sverige var han musiklärare i Umeå och ledare för stadens musiksällskap 1890–92. Han återvände till Dresden, där han undervisade i musikämnen 1892–94. 1896 blev han musikkritiker i *Dagens Nyheter*, vilket fram till 1930 skulle bli hans fasta syssla vid sidan av komponerandet. Efter sin kritikertid flyttade han för gott till Sommarhagen på Frösön, där han redan 1914 låtit bygga sig ett hus av närmast skulpturalt slag. När dagskritikens snabba rytm inte längre pressade honom, kunde han mer koncentrerat skriva annat, men också komponera. Wilhelm Peterson-Berger avled i sitt jämtländska hem 1942, 75 år gammal.

Tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger lämnade efter sig en både stor och varierad produktion. Hans verk i större format (de fem symfonierna *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ätnam*, *Holmia* och *Solitudo* samt de fem musikdramatiska verken *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* och *Adils och Elisiv*) är starkt präglade av hans kulturfilosofiska tänkande och var därför viktiga manifestationer från Peterson-Bergers sida. I Wagners anda skrev han själv operatexterna. Men paradoxalt nog har några av hans smärre verk fått störst spridning, pianostycken som samlingen *Frösöblomster* och körsånger som ”Stemning” och ”Killebukken”. Som sångtonsättare förenade Peterson-Berger sitt skickliga melodiskapande med en märkbar känsla för texters kvaliteter. Resultatet blev solosånger som tillhör de allra mest uppskattade.

© *Gunnar Ternhag*

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter. Justeringar av bågar, förtecken, accenter och artikulation som inte har medfört förändrad läsart har utförts utan kommentar.

Förlagan är utgiven av Abr. Lundquists förlag, Stockholm, Abr. L. 3298.

På omslaget står: ”Fyra Danspoem / (Vier Tanzpoeme) / För piano af / Wilh. Peterson-Berger / 1. Till föredansarne / 2. Sommardrömmar / 3. Morgonbris / 4. Serenad”.

Tillkomstår: 1900.

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Berger is a hard man to define: composer, music critic and author, opera director and librettist, translator and idealist philosopher. To compound matters, his achievements go to make up an indivisible whole – Peterson-Berger was driven by ideas and sought not only to work in accordance with them but also to express them in his music and writings. He was one of the country's most talked-about music personages of his time, with a reputation that rested not only on his compositions but also, and primarily, on his dedication to the art of music criticism.

Wilhelm Peterson-Berger was born in 1867 in Ullånger (between Härnösand and Örnsköldsvik) to parents of Dalsland extraction, and had dreamed of being a composer from a young age. He studied at the Musikkonservatoriet (the Royal Conservatory of Music in Stockholm) from 1886 to 89, continuing his studies in Dresden from 1889 to 90. Back in Sweden, he became a music teacher in Umeå and head of the town's music society, a position he held until 1892, when he returned to Dresden to teach music for two years. In 1896 he became a music critic for *Dagens Nyheter*, which would remain his main permanent occupation alongside composing until 1930. On retiring as a critic he moved for good to Sommarhagen on Frösön, where he had had a house built of almost sculptural design back in 1914. When the fast pace of the daily critic no longer suited him, he was able to concentrate on other kinds of writing as well as composing. Wilhelm Peterson-Berger died in his Jämtland home in 1942 at the age of 75.

The composer Wilhelm Peterson-Berger left behind a large and varied catalogue. His grander-scale works (the five symphonies *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ätnam*, *Holmia* and *Solitudo* and the five music dramas *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* and *Adils och Elisiv*) are profoundly informed by his cultural philosophy and were therefore important manifestations on his part. In true Wagnerian spirit he wrote his own librettos. Paradoxically, however, some of his minor works are his most widely known, including piano pieces such as the collection *Frösöblomster* and choral songs such as 'Stemning' and 'Killebukken'. As a vocal composer, Peterson-Berger unified his melodic skills with a remarkable feel for textual quality to produce solo songs that are amongst the most popular of all.

© *Gunnar Ternhag*
Trans. Neil Betteridge

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes. Adjustments to slurs, accidentals, accents and articulation marks that have not affected the reading have been made without comment.

Originally published by Abr. Lundquists förlag, Stockholm, Abr. L. 3298.

Text on the front page: "Fyra Danspoem / (Vier Tanzpoeme) / För piano af / Wilh. Peterson-Berger / 1. Till föredansarne / 2. Sommardrömmar / 3. Morgonbris / 4. Serenad".

Year of composition: 1900.